

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2015 rok.

I. WPROWADZENIE

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Jest on kontynuacją i rozwinięciem działań podejmowanych przez gminę w latach ubiegłych. Ze zdobytych doświadczeń wynika, że zadania w zakresie profilaktyki uzależnień należy traktować łącznie, ponieważ instytucje i organizacje działające w tych zakresach to często te same podmioty, których najważniejszymi celami strategicznymi jest:

- 1) zapewnienie dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich;
- 2) zapobieganie ryzyku wykluczenia;
- 3) pomoc najbardziej narażonym (wspieranie najsłabszych).

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną do praktycznej realizacji zadań i priorytetów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień stanowi ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Powyższe ustawy nakładają na organy administracji państwowej oraz samorządy terytorialne obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, wspierania działalności w tym zakresie oraz podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii, które obejmują m.in.:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) pomoc społeczną, psychospołeczną i prawną, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej oraz wspomagania działań instytucji.

Przy rozpatrywaniu zadań wynikających z programu, podstawą działań będą obowiązujące przepisy oraz wytyczne zawarte w „Rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2015 rok oraz aspekty prawne i praktyka działania w „Zadaniach i kompetencjach gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych”.

Realizując przedmiotowy program należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostanie wpisane do gminnego programu miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, ponieważ tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych). Celem zdecydowanej większości programów terapeutycznych dla osób uzależnionych jest nauczanie pacjenta życia w abstynencji. Biorąc pod uwagę fakt, że uzależnienie jest chorobą chroniczną, to trwałą abstynencję należy uznać za cel optymalny (najlepszy dla klienta). Problemem jest to, że znaczna część osób uzależnionych w chwili rozpoczynania leczenia nie akceptuje tego celu. Jest on dla nich zbyt trudny do osiągnięcia. Dlatego innym celem leczenia może być ograniczanie spożywania alkoholu i redukcja szkód wynikających z picia. Programy związane z redukcją picia okazuje się, że są bardzo pomocne w przypadku osób wielokrotnie nieskutecznie leczonych w programach nastawionych na abstynencję, dysponujących zbyt małymi zasobami osobistymi i społecznymi, aby utrzymać abstynencję.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY STAWISKI

Gminę Stawiski wg stanu na dzień 30.11.2014r. zamieszkiwało 6445 osób. Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w 2014 roku wydano 9 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj. w punktach sprzedaży napojów alkoholowych:

- powyżej 18% alkoholu – 2,
- powyżej 4,5% alkoholu – 2,
- do 4,5% alkoholu – 5.

Na terenie Gminy Stawiski wg stanu na dzień 30.11.2014r. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosiła:

- 1) z napojami przeznaczonymi do spożycia poza miejscem sprzedaży – 15 punktów,
- 2) z napojami przeznaczonymi do spożycia w miejscu sprzedaży – 3 punkty.

Maksymalna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych określona w uchwale Nr XVI/69/07 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 28 września 2007r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie gminy Stawiski wynosi:

- 1) 10 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (wykorzystane 9 punktów);
- 2) 10 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (wykorzystane 2 punkty).

Osoby uzależnione od alkoholu zamieszkałe w gminie Stawiski mogą uzyskać pomoc w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym ds. Profilaktyki i Uzależnień w Stawiskach, w Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Kolnie, placówce stacjonarnej w Wojewódzkim Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży lub oddziale psychiatrycznym Szpitala Ogólnego w Kolnie. Osoby uzależnione zgłaszają się same do punktu konsultacyjnego lub są wzywane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Stawiskach na prośbę ich rodzin, policji, prokuratury lub sądu. Punkt konsultacyjny czynny jest raz w tygodniu w piątek od godz. 15⁰⁰ do godz. 18⁰⁰.

Punkt konsultacyjny pełni ważną rolę w lokalnym systemie pomocy, jednak do jego zadania nie należy prowadzenie psychoterapii osób uzależnionych, która jest zbiorem świadczeń zdrowotnych, a te udzielane są wyłącznie przez podmioty prowadzące działalność leczniczą. Zatem punkt nie jest alternatywą czy konkurencją dla placówek leczenia uzależnień. Osoby dyżurujące w punkcie są przeszkolone w zakresie różnych zjawisk charakterystycznych dla rodzin z problemem alkoholowym oraz możliwych do zaproponowania rozwiązań. Zakres udzielanej pomocy obowiązuje: nawiązanie kontaktu, przeprowadzenie interwencji kryzysowej, udzielenie wsparcia, motywowanie, poradnictwo.

Osoby te są w stałym kontakcie z realizatorami niniejszego programu.

Według informacji Komendy Powiatowej Policji w Kolnie od 01.01.2014r. do 22.12.2014r. na terenie miasta i gminy Stawiski odnotowano następujące zdarzenia:

- 1) kradzież mienia – 19 przestępstw;
- 2) kradzież z włamaniem – 3;
- 3) bójka lub pobicie – 1;
- 4) przestępstwa z ustawy o narkomanii – 4;
- 5) prowadzenie w stanie nietrzeźwości – 26;
- 6) zakłócenie ładu i porządku publicznego – 4;
- 7) doprowadzenie do wytrzeźwienia – 17 osób;
- 8) nieobyczajny wybryk – 2;
- 9) ukaranych za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – 1 osoba;
- 10) liczba spraw o znęcanie – 6;
- 11) interwencje domowe – 42;
- 12) procedura Niebieskiej Karty – objętych 24 rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach w okresie od 01.01.2014r. do 30.11.2014r. udzielił pomocy w następujących formach:

1) bezpłatne posiłki dla dzieci i młodzieży w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:

- dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczające do Miejskiego Przedszkola w Stawiskach - 11,
- uczniowie uczęszczający do szkół podstawowych – 93,
- uczniowie uczęszczający do gimnazjum – 28,
- uczniowie uczęszczający do szkół ponadgimnazjalnych – 21.

Liczba dzieci i młodzieży ogółem w Gminie Stawiski od 6 do 18 roku życia wynosi 912 w tym programem objęte zostały 153 osoby.

2) pomoc finansowa w formie zasiłków celowych – 128 osób;

3) pomoc finansowa w formie zasiłków okresowych – 272 osoby;

4) usługi opiekuńcze – 11;

5) pomoc żywnościowa w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej potrzebującym (FEAD) – 203 osoby;

6) pomoc rzeczowa niepieniężna – 520 rodzin;

7) praca socjalna (poradnictwo, interwencje) – ogółem 217 podopiecznych, w tym 97 z problemem alkoholowym.

Biorąc powyższe pod uwagę nadal należy prowadzić edukację wśród dzieci i młodzieży, wdrażać programy szkoleniowe skierowane do rodziców, nauczycieli i pedagogów, zawierające konkretne wskazówki wychowawcze w kontekście zagrożeń używania i nadużywania alkoholu, agresji i przemocy w rodzinie.

IV. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI:

Głównym realizatorem założeń gminnego programu profilaktyki uzależnień na 2015 rok jest Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Stawiskach. Współrealizatorami programu będą:

- 1) Pełnomocnik Burmistrza Stawisk ds. profilaktyki i uzależnień;
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach;
- 3) Punkt Konsultacyjno – Informacyjny ds. Profilaktyki i Uzależnień w Stawiskach;
- 4) Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stawiskach;
- 5) placówki oświatowe na terenie gminy Stawiski;
- 6) Posterunek Policji w Stawiskach.

V. CELE STRATEGICZNE PROGRAMU

1. Rozwiązywanie problemów alkoholowych.
2. Profilaktyka i edukacja.
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
4. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami.

AD. 1. CEL STRATEGICZNY: Rozwiązywanie problemów alkoholowych

Cele operacyjne:

1.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Realizacja w 2015r.:

- 1) Finansowanie zajęć w programie ponadpodstawowym dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 2) Opracowywanie i publikowanie informacji o chorobie alkoholowej, możliwościach jej leczenia i dostępności usług.

3) Finansowanie i prowadzenie działalności punktu konsultacyjnego, którego zadaniem jest:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie na leczenie specjalistyczne;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, np. poprzez rozmowy podtrzymujące;
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

4) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych osobom podnoszącym kwalifikacje w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

5) Opłacenie kosztów biegłego psychologa i psychiatry orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz kosztów sądowych.

6) Zakup materiałów profilaktycznych i promocyjnych.

1.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja w 2015r.:

1) Finansowanie i prowadzenie działalności świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży.

2) Finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjotareapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

3) Finansowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, a w szczególności dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym.

4) Organizowanie lokalnych porad i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.

5) Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców dzieci mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

6) Usprawnianie i rozwijanie współpracy z instytucjami i organizacjami udzielającymi pomocy dla osób dotkniętych problemem uzależnień - praca w Lokalnym Zespole Interdyscyplinarnym.

7) Wspieranie grup samopomocowych dla osób współuzależnionych.

8) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, w tym m. in.:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu;
- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania picia i/lub podjęcia leczenia;
- przyjmowaniu i rozpatrywaniu wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu;
- skierowanie osoby zgłoszonej na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego;
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym w sprawie poddania obowiązkowi leczenia odwykowego;
- współpraca z organami policji, prokuraturą, opieką społeczną, placówkami służby zdrowia celem podjęcia postępowania zmierzającego do orzeczenia przez sąd w zakresie zobowiązania do podjęcia leczenia osób, które nie chcą dobrowolnie podjąć leczenia, a swoim zachowaniem powodują szkody w rodzinie;
- podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców gminy Stawiski związanych z problemami alkoholowymi.

1.3. Wdrażanie metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji wobec nadużywających alkohol pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej.

W 2015 roku realizowany będzie poprzez inicjowanie współpracy między zakładami leczenia odwykowego a lekarzami rodzinnymi w zakresie przekazywania informacji, konsultacji w przedmiocie uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, objęcia szczególną opieką medyczną dzieci alkoholików.

AD. 2. CEL STRATEGICZNY: Profilaktyka i edukacja.

Cele operacyjne:

2.1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Realizacja w 2015r.:

- 1) Diagnoza problemów alkoholowych.
- 2) Prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka np. rodziny patologiczne.
- 3) Udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.
- 4) Finansowanie działalności świetlic dla dzieci i młodzieży.
- 5) Wspieranie organizowania aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, takich jak: zajęcia podczas ferii zimowych, półkolonie i kolonie letnie, obozy terapeutyczno – wypoczynkowe, obozy sportowe lub profilaktyczne.
- 6) Dofinansowanie ogólnodostępnych zajęć sportowych, kulturalnych oraz innych przedsięwzięć służących zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, jako alternatywa wobec używek.
- 7) Organizowanie imprez i wspieranie inicjatyw promujących trzeźwy styl życia i integrujących środowiska patologiczne ze społeczeństwem, w tym imprezy kulturalne i artystyczne.
- 8) Podejmowanie działań edukacyjnych wobec rodziców i opiekunów zwłaszcza wobec grup dzieci podwyższonego ryzyka.
- 9) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież.

2.2. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej

Realizacja w 2015r.:

- 1) Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej dla osób dorosłych w zakresie problemów alkoholowych poprzez:
 - organizowanie konferencji;
 - udział w kampaniach lokalnych i ogólnopolskich;
 - zakup i dystrybucję materiałów informacyjno - edukacyjnych dla klientów punktu konsultacyjnego, szkół i placówek służby zdrowia;
 - zorganizowania obchodów Dni Rodziny.
- 2) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
- 3) Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców:
 - prowadzenie kampanii społecznej promującej trzeźwość kierowców;
 - współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie włączenia do programów szkoleń problematyki alkoholowej.
- 4) Podejmowanie działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego w miejscach publicznych:
 - współpraca z policją w celu zwiększenia liczby kontroli miejsc publicznych w których spożywany jest alkohol i skuteczności egzekwowania ewentualnych konsekwencji;
 - zorganizowanie szkolenia dla policji i sprzedawców napojów alkoholowych.

5) Monitorowanie skali problemów alkoholowych w gminie Stawiski.

AD. 3. CEL STRATEGICZNY: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

3.1. Wspieranie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach we współpracy z policją, pomocą społeczną, placówkami leczenia odwykowego, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Realizacja w 2015r.:

1) Praca w Zespole Interdyscyplinarnym, skupiającym specjalistów przygotowanych do skutecznego zajmowania się tą problematyką, który podejmował będzie zadania:

- diagnozowania skali zjawiska;
- pomocy rodzinie;
- wnioskowania o podejmowanie nowych inicjatyw.

2) Wzmocnienie działań służących wdrażaniu „Niebieskich Kart”.

3) Dofinansowanie szkoleń i warsztatów dla osób zwiększających kompetencje w zakresie pomagania rodzinom, w których dochodzi do przemocy.

3.2. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy domowej.

Realizacja w 2015r.:

1) Organizacja na terenie gminy kampanii informacyjno - edukacyjnych, konferencji.

2) Prowadzenie szkoleń dla grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy domowej, przemocy wobec dzieci i agresji (lekarzy, pedagogów, pracowników socjalnych, policjantów).

3) Informacja o przemocy, rodzajach i możliwościach uzyskania pomocy w prasie, mediach i opracowanej ulotce i plakacie.

AD. 4. CEL STRATEGICZNY: Współdziałanie z instytucjami i organizacjami.

Cele operacyjne:

4.1. Wspieranie działalności grup samopomocowych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz imprez okolicznościowych propagujących trzeźwe obyczaje.

4.2. Dofinansowanie stowarzyszeń, organizacji społecznych realizujących niniejszy program, w szczególności udzielających profesjonalnej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym.

4.3. Współpraca z instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych:

- wymiana informacji;
- przekazanie materiałów edukacyjnych;
- wspólne podejmowanie inicjatyw, opracowywanie i realizacja projektów.

4.4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. ASPEKTY FINANSOWE REALIZACJI PROGRAMU

1. Źródła finansowania.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki uzależnień są środki budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na 2015 rok. Są one przewidziane w wysokości: 57.130,00 zł słownie:(pięćdziesiąt siedem tysięcy sto trzydzieści złotych^{00/100}).

2. Zasady finansowania.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Stawiskach:

1) Członkom GKRPAiPN w Stawiskach przysługuje wynagrodzenie za uczestnictwo i pracę w posiedzeniach komisji.

2) Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest uczestnictwo w posiedzeniu i potwierdzenie własnoręcznym podpisem na liście obecności uczestników posiedzenia.

3) Członkowie GKRPAiPN w Stawiskach otrzymują wynagrodzenie w wysokości 70,00 zł za udział w każdym posiedzeniu.

Nie rekomenduje się finansowania ze środków gminnego programu: udzielanie indywidualnej pomocy materialnej (np. zakup podręczników dla dzieci z rodzin alkoholowych, zakup żywności, zakup odzieży, zakup lekarstw, dofinansowanie kosztów dojazdu na terapię). O środki na powyższe cele można ubiegać się w Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawiskach, spełniając kryteria określone w ustawie o pomocy społecznej.

VII. KONTROLA PRZESTRZEGANIA ZASAD OBROTU NAPOJAMI ALKOHOLOWYMI

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Stawiskach przeprowadzać będzie kontrole punktów sprzedaży alkoholu w zakresie respektowania przez nie warunków sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi określonymi przez ustawę, w szczególności zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości;
- 2) osobom do lat 18;
- 3) na kredyt lub pod zastaw.

2. W czasie prowadzonych kontroli zwrócona zostanie uwaga na:

- 4) funkcjonowanie tzw. ogródków konsumpcyjnych, parasoli z siedziskami przy punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży;
- 5) zakaz reklamy i promocji napojów alkoholowych.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok obejmuje działania służące realizacji podstawowych zadań własnych gminy, które są nakierowane na zmianę postaw w społeczności lokalnej. Program posiada poszczególne działania nakierowane na pomoc ludziom z problemem alkoholowym i ich rodzinom.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Józef Zalewski